

Олена М. Лютак, Олена В. Баула

ESG-НАРАТИВ У ДИПЛОМАТІЇ: ФОРМУВАННЯ НОВИХ ЕКОНОМІЧНИХ ПРІОРИТЕТІВ

У статті досліджено роль ESG-наративу як системного чинника трансформації економічної дипломатії та формування нових економічних пріоритетів держав у глобальній економічній системі.

Сучасна архітектура міжнародних економічних відносин зазнає суттєвих змін, що пов'язані не лише з традиційними факторами глобалізації, а й із посиленням значення нефінансових критеріїв розвитку. Екологічні виклики, соціальні трансформації та вимоги до якості інституційного управління поступово формують нову систему координат, у межах якої держави переглядають власні економічні та дипломатичні пріоритети.

У цьому контексті концепція ESG (Environmental, Social, Governance) виходить за межі корпоративного рівня та набуває статусу важливого орієнтира державної політики. Вона дедалі частіше інтегрується у зовнішньоекономічну діяльність країн, впливаючи на формування інвестиційного іміджу, торговельних стратегій та міжнародних партнерств. Особливого значення набуває не лише фактичне впровадження ESG-принципів, а й спосіб їхнього представлення у міжнародному середовищі, тобто формування ESG-наративу.

У межах дослідження здійснено теоретико-методологічний аналіз впливу ESG-наративу на трансформацію економічної дипломатії, а також окреслено необхідність його емпіричної верифікації через практичні кейси. Як ключові приклади інституціоналізації ESG-принципів розглянуто політики European Green Deal та Inflation Reduction Act, що демонструють різні моделі імплементації сталого розвитку в економічній дипломатії ЄС та США. Здійснено порівняльний аналіз підходів ЄС, США та України до інтеграції ESG-наративу. У результаті дослідження сформульовано пропозиції щодо посилення інституційної спроможності держав у сфері ESG-дипломатії та їхнього переходу до проактивної участі у формуванні глобальних стандартів сталого розвитку.

Ключові слова: ESG-наратив, економічна дипломатія, наступальна модель, сталий розвиток, екологічна політика, міжнародні економічні відносини, інвестиційна дипломатія, зелені інвестиції, глобальне економічне врядування, декарбонізація, міжнародні фінансові інституції.